

242319

รายงานการวิจัย

เรื่อง

พฤติกรรมทางการเมืองของชนชั้นกลางกับพัฒนาการ
ทางการเมืองไทย: ศึกษากรณีภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
Middle Class's Political Behavior and Thai Political
Evolution: A Case Study in the Northeastern Region

คณะผู้วิจัย

รองศาสตราจารย์รูปนรรต พรหมอินทร์
รองศาสตราจารย์ยุทธพร อิศรชัย
รองศาสตราจารย์รสลิน ศิริยะพันธุ์

หัวหน้าโครงการ
ผู้ร่วมโครงการ
ผู้ร่วมโครงการ

การวิจัยครั้งนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากงบประมาณแผ่นดิน
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ประจำปี 2552

242319

รายงานการวิจัย

เรื่อง

พฤติกรรมทางการเมืองของชนชั้นกลางกับพัฒนาการทางการเมืองไทย: ศึกษากรณีภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Middle Class's Political Behavior and Thai Political Evolution: A Case Study in the Northeastern Region

คณะผู้วิจัย

รองศาสตราจารย์รูปนรรต พรหมอินทร์

รองศาสตราจารย์ยุทธพร อิศรชัย

รองศาสตราจารย์รสลิน ศิริยะพันธุ์

หัวหน้าโครงการ

ผู้ร่วมโครงการ

ผู้ร่วมโครงการ

การวิจัยครั้งนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากงบประมาณแผ่นดิน

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ประจำปี 2552

คำนำ

รายงานการวิจัย เรื่อง พฤติกรรมทางการเมืองของชนชั้นกลางกับพัฒนาการทางการเมืองไทย: ศึกษากรณีภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1. พฤติกรรมทางการเมืองของชนชั้นกลางในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2. พัฒนาการทางการเมืองไทยในช่วงหลังการปฏิรูปการเมืองไทย (พ.ศ. 2540) 3. ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมทางการเมืองของชนชั้นกลางในภาคตะวันออกเฉียงเหนือกับองค์ประกอบและเป้าหมายของพัฒนาการทางการเมืองไทย 4. ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบกับเป้าหมายของพัฒนาการทางการเมืองไทย

รายงานการวิจัยนี้ประกอบด้วยเนื้อหาสำคัญ 5 บท คือ บทที่ 1 บทนำ บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ และบทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ ซึ่งผลการวิจัยปรากฏอยู่ในรายงานฉบับนี้

รายงานการวิจัยเรื่องนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความร่วมมือและอนุเคราะห์จากหลายฝ่าย ทั้งกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้ง 10 จังหวัด ผู้บริหารมหาวิทยาลัยสุโขทัย-ธรรมมาธิราชที่ให้ความสำคัญแก่การสนับสนุนงานวิจัยของคณาจารย์ ผู้อำนวยการและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องของสถาบันวิจัยและพัฒนาที่ให้ความร่วมมือในทุกด้านต่องานวิจัย รวมถึงอาจจะมีผู้อื่นที่ให้การสนับสนุนแต่คณะผู้วิจัยไม่สามารถเอ่ยนามได้ครบคลุมทั้งหมด คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านที่กล่าวมา ส่วนข้อบกพร่องของงานวิจัยนี้อาจจะมีอยู่บ้าง เนื่องจากข้อจำกัดในเรื่องระยะเวลาและภาระงานประจำที่ต้องรับผิดชอบคู่ขนานกันไปกับการทำวิจัยในครั้งนี้ คณะผู้วิจัยก็ขออ้อมรับ พร้อมทั้งหากมีข้อเสนอแนะใดที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยที่ท่านได้อ่านนี้ก็ขอให้ส่งข้อเสนอแนะดังกล่าวถึงสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงต่อไป คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

อย่างไรก็ตาม คณะผู้วิจัยหวังว่า ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนทางด้านรัฐศาสตร์ และต่อหน่วยงานต่างๆ ที่จะนำไปใช้เพื่อส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาการทางการเมืองไทยต่อไป

คณะผู้จัดทำ

ชื่อโครงการวิจัย : พฤติกรรมทางการเมืองของชนชั้นกลางกับพัฒนาการทางการเมืองไทย:
ศึกษาระณีภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ผู้วิจัย : ฐปนรรต พรหมอินทร์ ยุทธพร อิศรชัย รสลิน ศิริยะพันธุ์
ปีที่แล้วเสร็จ : 2554

242319

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อศึกษา 1) พฤติกรรมทางการเมืองของชนชั้นกลางในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2) พัฒนาการทางการเมืองไทยในช่วงหลังการปฏิรูปการเมืองไทย (พ.ศ. 2540) 3) ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมทางการเมืองของชนชั้นกลางในภาคตะวันออกเฉียงเหนือกับองค์ประกอบและเป้าหมายของพัฒนาการทางการเมืองไทย 4) ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบกับเป้าหมายของพัฒนาการทางการเมืองไทย

ประชากร คือ ประชาชนที่เป็นชนชั้นกลางที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 10 จังหวัด ประกอบด้วย กาฬสินธุ์ ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม มุกดาหาร ร้อยเอ็ด สุรินทร์ อุตรดิตถ์ และอุบลราชธานี กลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลโดยแบบสอบถามจำนวน 2,500 คน และผู้ให้ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ 50 คน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ในส่วนของข้อมูลการสัมภาษณ์ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่า 1) พฤติกรรมทางการเมืองโดยภาพรวมชนชั้นกลางในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับปานกลาง ซึ่งพฤติกรรมทางการเมืองที่แสดงออกมากที่สุด คือ การไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง 2) พัฒนาการทางการเมืองไทยในช่วงหลังการปฏิรูปการเมือง (พ.ศ. 2540) เมื่อพิจารณาจากองค์ประกอบและเป้าหมายของพัฒนาการทางการเมือง ถือได้ว่าการพัฒนาการเมืองไทยในระดับปานกลาง 3) พฤติกรรมทางการเมืองของชนชั้นกลางในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบและเป้าหมายของพัฒนาการทางการเมืองไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) องค์ประกอบของพัฒนาการทางการเมืองไทยมีความสัมพันธ์กับเป้าหมายของพัฒนาการทางการเมืองไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : พฤติกรรมทางการเมือง ชนชั้นกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พัฒนาการทางการเมือง

Research Title : Middle' Class's Political Behavior and Thai Political Evolution:
A Case Study in the Northeastern Region

Researchers : Thapanat Prom-in, Yuttaporn Issarachai, and Rosalin Siriyaphan

242319

Abstract

The main purposes of this research were (1) to study political behaviors of middle class in the Northeastern region, (2) to study Thai political evolution after political reform in B.E. 2540 (3) to study the relationship between political behavior of middle class in the Northeastern region and elements and goals of Thai political evolution and (4) to study the relationship between elements and goals of Thai political evolution.

The population were middle class who live in 10 Northeastern provinces, including Kalasin, Khon Kaen, Nakhon Ratchasima, Buri Ram, Maha Sarakham, Mukdahan, Roi Et, Surin, Udon Thani, and Ubon Ratchathani. The samples consisted of 2,500 questionnaire informants and 50 personal interviewers. Statistics used for data analysis were the percentage, mean, standard deviation, Pearson's correlation coefficient while personal interview data were analyzed by content analysis.

Research findings were as follows: (1) Respondents' overall rating mean for political participant of middle class in the North Eastern region was at the moderate level, the most active form of political participation was election: (2) Thai political evolution after political reform (B.E. 2540) when one considered elements and goals of political evolution was moderate. (3) Political behaviors of middle class in the Northeastern region and elements and goals of Thai political evolution were relevant statistically significant at .01 level. (4) Elements and goals of Thai political evolution were relevant statistically significant at .01 level.

Key words : Political behaviors, middle class, the Northeastern region, political evolution

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
- ความสำคัญและที่มาของปัญหาวิจัย	1
- วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
- กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
- สมมติฐานการวิจัย	6
- ขอบเขตการวิจัย	8
- นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	9
- ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	11
- หน่วยงานที่คาดว่าจะนำผลการวิจัยไปใช้	12
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	13
- แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมือง	13
- แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับชนชั้นกลาง	23
- แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาการเมือง	34
- การปฏิรูปการเมืองภายใต้พระราชบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 และ พ.ศ. 2550 กับพฤติกรรมมีส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชนและพัฒนาการเมืองการเมืองไทย	40
- พฤติกรรมทางการเมืองของชนชั้นกลางกับพัฒนาการเมืองไทยในช่วง หลังการปฏิรูปการเมืองไทย (พ.ศ. 2540)	44
- ข้อมูลเกี่ยวกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	67

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
- ข้อมูล สถิติ และผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในรายภาคและจังหวัดที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัย	73
- ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	96
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	103
- ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	103
- เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	104
- การเก็บรวบรวมข้อมูล	106
- การวิเคราะห์ข้อมูล	106
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	107
- ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล	107
- ตอนที่ 2 พฤติกรรมทางการเมืองของชนชั้นกลางในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	109
- ตอนที่ 3 พัฒนาการทางการเมืองไทยในช่วงหลังการปฏิรูปการเมืองไทย (พ.ศ. 2540)	142
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	182
- สรุปผลการวิจัย	182
- การอภิปรายผล	188
- ข้อเสนอแนะ	209
บรรณานุกรม	216
ภาคผนวก	223
ก แบบสอบถาม	224
ข แบบสัมภาษณ์	241
ค รายชื่อผู้เชี่ยวชาญให้ความความคิดเห็นต่องานวิจัย	268
ง ประวัติคณะผู้วิจัย	270

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 2.1 ข้อมูลการปกครองของจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 19 จังหวัด	70
ตาราง 2.2 การใช้สิทธิเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งจำแนกเป็นรายภาค	73
ตาราง 2.3 จำนวนผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งจำแนกตามจังหวัดและเพศ	74
ตาราง 2.4 การใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ณ ที่เลือกตั้งกลางนอกเขตจังหวัด ระหว่างวันที่ 29-30 ธันวาคม 2543: การใช้สิทธิเลือกตั้งจำแนกเป็นรายจังหวัด	75
ตาราง 2.5 การใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ณ ที่เลือกตั้งกลางนอกเขตเลือกตั้ง ระหว่าง วันที่ 29-30 ธันวาคม 2543: การใช้สิทธิเลือกตั้งจำแนกเป็นรายจังหวัด	75
ตาราง 2.6 การใช้สิทธิเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อจำแนกเป็นรายจังหวัด วันที่ 6 มกราคม 2544	76
ตาราง 2.7 การใช้สิทธิเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งจำแนกเป็นรายจังหวัด วันที่ 6 มกราคม 2544	78
ตาราง 2.8 การใช้สิทธิเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งจำแนกเป็นรายจังหวัด วันที่ 29 มกราคม 2544 และวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2544	80
ตาราง 2.9 แสดงการใช้สิทธิเลือกตั้ง ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อจำแนกเป็นรายภาค	81
ตาราง 2.10 แสดงบัตรดี บัตรเสีย และบัตรไม่ประสงค์ลงคะแนนการใช้สิทธิเลือกตั้ง ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อจำแนกเป็นรายภาค	82
ตาราง 2.11 แสดงบัตรดี บัตรเสีย และบัตรไม่ประสงค์ลงคะแนนการใช้สิทธิเลือกตั้ง ส.ส. แบบแบ่งเขตเลือกตั้งจำแนกเป็นรายภาค	82
ตาราง 2.12 จำนวนผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งจำแนกตามจังหวัดและเพศ	83
ตาราง 2.13 การใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ณ ที่เลือกตั้งกลางนอกเขตจังหวัด ระหว่างวันที่ 29-30 มกราคม 2544	83
ตาราง 2.14 การใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ณ ที่เลือกตั้งกลางในเขตเลือกตั้ง ระหว่างวันที่ 29-30 มกราคม 2548	84
ตาราง 2.15 การใช้สิทธิเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อจำแนกเป็นรายจังหวัด	85
ตาราง 2.16 การใช้สิทธิเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งจำแนกเป็นรายจังหวัด	87

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตาราง 2.17 การใช้สิทธิเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งจำแนกเป็นรายภาค	88
ตาราง 2.18 จำนวนผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งจำแนกตามจังหวัดและเพศ	89
ตาราง 2.19 การใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ณ ที่เลือกตั้งกลางนอกเขตจังหวัดระหว่างวันที่ 15-16 ธันวาคม 2551	90
ตาราง 2.20 การใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ณ ที่เลือกตั้งกลางในเขตเลือกตั้งระหว่างวันที่ 15-16 ธันวาคม 2550	90
ตาราง 2.21 การใช้สิทธิเลือกตั้งแบบสัดส่วนจำแนกตามรายจังหวัด วันที่ 23 ธันวาคม 2550	91
ตาราง 2.22 การใช้สิทธิเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งจำแนกเป็นรายจังหวัด วันที่ 23 ธันวาคม 2550	93
ตาราง 2.23 การใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง (กรณีเลือกตั้งใหม่)	94
ตาราง 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล	107
ตาราง 4.2 พฤติกรรมการให้ความสนใจติดตามข่าวสารทางการเมือง	110
ตาราง 4.3 พฤติกรรมการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	115
ตาราง 4.4 พฤติกรรมการเป็นสมาชิกกลุ่ม/สมาคม องค์กรทางการเมือง อาทิ พรรคการเมืองและองค์กรพัฒนาเอกชน	123
ตาราง 4.5 พฤติกรรมการให้คำวิพากษ์วิจารณ์ต่อการดำเนินการของพรรคการเมืองและรัฐบาล	129
ตาราง 4.6 พฤติกรรมด้านการให้การสนับสนุนพรรคการเมือง	136
ตาราง 4.7 พฤติกรรมที่มีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างไม่ปกติ อาทิ การชุมนุมเรียกร้องและการเดินขบวนประท้วง	139
ตาราง 4.8 ความเท่าเทียม	142
ตาราง 4.9 ความสามารถของระบบการเมือง	145
ตาราง 4.10 การแบ่งโครงสร้างทางการเมืองให้มีความแตกต่างและความชำนาญเฉพาะอย่าง	148
ตาราง 4.11 ลักษณะทางสังคมที่มีการพัฒนาการเมืองแล้ว	152
ตาราง 4.12 ความมีเสถียรภาพทางการเมือง	154

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตาราง 4.13 ความชอบธรรมทางการเมือง	158
ตาราง 4.14 ความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลทางการเมือง	164
ตาราง 4.15 ความเป็นสถาบันทางการเมือง	167
ตาราง 4.16 ความทันสมัยทางการเมือง	170
ตาราง 4.17 ความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความสนใจติดตามข่าวสารทางการเมืองกับ องค์ประกอบของพัฒนาการทางการเมืองไทย	174
ตาราง 4.18 ความสัมพันธ์ระหว่างการไปใช้สิทธิเลือกตั้งกับองค์ประกอบของพัฒนาการ ทางการเมืองไทย	174
ตาราง 4.19 ความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นสมาชิกกลุ่ม/สมาคม องค์กรทางการเมือง อาทิต พรรคการเมือง องค์กรพัฒนาเอกชน กับองค์ประกอบของพัฒนาการทางการเมืองไทย	175
ตาราง 4.20 ความสัมพันธ์ระหว่างการให้คำวิพากษ์วิจารณ์ต่อการดำเนินการของ พรรคการเมืองและรัฐบาลกับองค์ประกอบของพัฒนาการทางการเมืองไทย	175
ตาราง 4.21 ความสัมพันธ์ระหว่างการให้การสนับสนุนพรรคการเมืองกับองค์ประกอบของ พัฒนาการทางการเมืองไทย	176
ตาราง 4.22 ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างไม่ปกติกับองค์ประกอบ ของพัฒนาการทางการเมืองไทย	176
ตาราง 4.23 ความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความสนใจติดตามข่าวสารทางการเมืองกับ เป้าหมายของพัฒนาการทางการเมืองไทย	177
ตาราง 4.24 ความสัมพันธ์ระหว่างการไปใช้สิทธิเลือกตั้งกับเป้าหมายของพัฒนาการทาง การเมืองไทย	177
ตาราง 4.25 ความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นสมาชิกกลุ่ม/สมาคม องค์กรทางการเมือง อาทิต พรรคการเมือง องค์กรพัฒนาเอกชน กับเป้าหมายของพัฒนาการทาง การเมืองไทย	178
ตาราง 4.26 ความสัมพันธ์ระหว่างการให้คำวิพากษ์วิจารณ์ต่อการดำเนินการของ พรรคการเมืองและรัฐบาลกับเป้าหมายของพัฒนาการทางการเมืองไทย	178

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตาราง 4.27 ความสัมพันธ์ระหว่างการให้การสนับสนุนพรรคการเมืองกับเป้าหมายของ พัฒนาการทางการเมืองไทย	179
ตาราง 4.28 ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างไม่ปกติกับเป้าหมายของ พัฒนาการทางการเมืองไทย	179
ตาราง 4.29 ความสัมพันธ์ระหว่างความเท่าเทียมกับเป้าหมายของพัฒนาการทาง การเมืองไทย	180
ตาราง 4.30 ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถของระบบการเมืองกับเป้าหมายของ พัฒนาการทางการเมืองไทย	180
ตาราง 4.31 ความสัมพันธ์ระหว่างการแบ่งโครงสร้างทางการเมืองให้มีความแตกต่างและ ความชำนาญเฉพาะอย่างกับเป้าหมายของพัฒนาการทางการเมืองไทย	181
ตาราง 4.32 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางสังคมที่มีการพัฒนาการเมืองแล้วกับ เป้าหมายของพัฒนาการทางการเมืองไทย	181

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดพฤติกรรมทางการเมืองของชนชั้นกลางกับพัฒนาการ ทางการเมืองไทย: ศึกษากรณีภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	5
ภาพที่ 2.1 ตัวแบบทางจิตวิทยา	21